บทที่ 6
บทบาทของอินเทอร์เน็ตในกระบวนการสร้างสัมพันธภาพเชิงบวกในอินเทอร์เน็ต

การศึกษาวิจัยเรื่องการสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพเชิงบวกในอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อที่จะตอบคำถามปัญหาการนำวิจัยในข้อที่ 3 เรื่องอินเทอร์เน็ตมีบทบาทในกระบวนการสื่อสาร เพื่อสร้างสัมพันธภาพเชิงบวกในอินเทอร์เน็ตอย่างไร โดยใช้แนวแนวคิดทฤษฎีการสื่อสาร ผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ในด้านคุณสมบัติที่แตกต่างไปจากสื่อประเภทอื่นที่มีอยู่ปัจจุบัน เป็นแนวทางในการวิเคราะห์

โดยผลการวิจัยที่ได้ ผู้วิจัยได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อความสนทนา (social interaction) ของผู้ใช้บริการสื่อสารในห้องสนทนาจำนวน3เว็บไซต์คือ http://www.thaimate.com http://www.sanook.com และ http://www.yumyai.com จากการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ซึ่งเป็นข้อความที่เป็นบทสนทนาของผู้ใช้บริการที่พิมพ์ติดต่อสื่อสารกัน และจากการวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกบุคคลที่สนทนาในห้องสนทนา จำนวน 20 คน รวมทั้งศึกษาจากเอกสารและข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

การสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารเป็นการสื่อสารผ่านตัวกลาง หรือที่เรียกว่าสื่อคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นสื่อสมัยใหม่ (New Media) ทำให้เป็นช่องทางการสื่อสารใหม่อีกช่องทางหนึ่งที่เป็นที่นิยมเนื่องจากคุณสมบัติพิเศษต่างๆ ของสื่อคอมพิวเตอร์ที่สามารถตอบสนองการสื่อสารระหว่างบุคคลได้

สภาพสังคมในการสื่อสารผ่านสื่อกลางด้วยคอมพิวเตอร์นั้นเป็นสภาพที่เรียกกันว่าเป็นชุมชนจำลอง (The Virtual Community) ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีข้อสรุปถึงความหมายที่แท้จริงของสังคมนี้ แต่ก็มีผู้ให้ความหมายของคำคำนี้ Howard Rheingold (1992) ได้นิยามลักษณะของสังคมที่เกิดขึ้นในอินเทอร์เน็ตไว้ดังนี้

"เป็นสังคมที่รวมสิ่งที่อยู่ภายในเครือข่ายทั้งหมดเข้าด้วยกัน ผู้คนที่ดำเนินชีวิตอยู่ภายใต้เครือข่ายนี้จะมีลักษณะสังคมที่มีการสนทนาโต้ตอบกัน และเมื่อเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานานพอสมควร ก็จะก่อให้เกิดความรู้สึกของความเป็นมนุษย์เกิดขึ้น นั่นก็คือเกิดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขึ้นใน cyberspace"

ภายในชุมชนจำลองซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกที่อยู่ร่วมกันมีการปฏิสัมพันธ์กัน มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งผู้วิจัยพบว่าอินเทอร์เน็ตมีบทบาทมีต่อการสร้างสัมพันธ์เชิงบวก เนื่องจากเทคโนโลยีหรือคุณสมบัติพิเศษของคอมพิวเตอร์นี่เองที่ทำให้การสร้างสัมพันธภาพเกิดขึ้นได้ภายใต้สภาวะหรือบริบทสังคมที่เกิดขึ้นภายในชุมชนจำลอง มีดังนี้

6.1 **สภาพไร้การขัดขวางและการควบคุม** (Disinhibition)

การสื่อสารในอินเทอร์เน็ตเป็นการสื่อสารที่ไร้การขัดขวางและการควบคุม เนื่องจากในบริบทการสื่อสารในอินเทอร์เน็ต ผู้สื่อสารสามารถแสดงออกได้อย่างอิสระ กล้าในการที่จะสนทนาโดยไม่ต้องคำนึงถึงบทบาททางสังคม หรือระดับชั้นทางสังคมที่จะมาปิดกั้นการสื่อสารระหว่างกัน การสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ ผู้รับสารหรือแม้แต่ผู้ส่งสารเองก็ไม่สามารถเห็นการแสดงออกในด้านภาษากาย ท่าทาง หรือน้ำเสียงในระหว่างการสื่อสารได้ รวมทั้งไม่สามารถรู้ได้ว่าผู้สื่อสารยอมรับหรือไม่ยอมรับการสื่อสารนั้น

การวิเคราะห์ถึงสภาพไร้การขัดขวาง และการควบคุมในการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์ สามารถวิเคราะห์ได้ตั้งแต่กระบวนการแรกของการสื่อสาร เช่น การเลือกคู่สนทนา เราจะเลือกสนทนากับใครก็ได้ที่กำลังออนไลน์อยู่ในห้องสนทนา การทำความรู้จักกับผู้สนทนาคนอื่นในห้องสนทนาหรือในกระบวนการสนทนา เช่น การทักทาย ในสังคมอินเทอร์เน็ต การทักทายผู้สนทนาสามารถเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่นที่อยู่ในห้องสนทนา เพื่อต้องการให้ผู้สนทนาผู้อื่น ทราบว่าต้องการสื่อสารด้วย เช่น “มีใครว่างคุยกับเราบ้าง” “เราว่าง” “ เหงาจัง” “อยากคุยด้วย” “อยากมีเพื่อนคุยจัง” หวัดดีค่ะ ใครว่างบ้างคะ” “อยากมีเพื่อนคุยที่สุดเล้ย” เป็นต้น หรืออาจจะทักทายคู่สนทนาก่อน เช่น “ แต๋มอยู่น่ายยยยย” “ G อยากคุยด้วยอะป่าว” ซึ่งก็เป็นบ่อเกิดให้มีการสร้างสัมพันธภาพเพื่อทำความรู้จักกันเป็นครั้งแรกได้เช่นกัน

ในการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต ผู้สนทนาสามารถหาคู่สนทนาได้ง่ายมาก นอกจากนี้ หากยังไม่มีผู้สนทนาด้วย คู่สนทนาก็อาจใช้วิธีการแทรกเข้าไปสนทนาด้วย เนื่องจากในห้องสนทนาจะมีผู้สนทนาอยู่คราวละหลายๆคน

นอกจากนี้ สภาพไร้การขัดขวางและการควบคุมทำให้ผู้สนทนากล้าที่จะขอเบอร์โทรศัพท์ เบอร์ iqc เบอร์เพจเจอร์ ขอที่อยู่ รวมทั้งขอ E-mail address หรือรูปแบบอื่นๆ ที่จะสามารถติดต่อกันภายหลังออกจากห้องสนทนาได้

ซึ่งต่างจากโลกแห่งความเป็นจริงในการที่ผู้สนทนากล้าที่จะขอหรือให้ที่อยู่กับคนแปลกหน้าซึ่งไม่รู้ว่าเป็นใคร ซึ่งเป็นเรื่องยากที่จะเกิดขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบการสื่อสารผ่านสื่อกลางกับการสื่อสารระหว่างบุคคล จะพบว่าเป็นรูปแบบการสร้างสัมพันธภาพที่แตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับโลกแห่งความจริง เช่น ในระหว่างการสนทนาคงไม่มีใครกล้า ที่จะพูดแทรกเข้ามาในวงสนทนากับคนที่เราไม่เคยรู้จักมาก่อน หรือในโลกแห่งความจริง คงไม่มีใครที่จะประกาศหาเพื่อนคุย และประกาศว่า "เหงา" "ต้องการเพื่อนคุย" แต่จะเห็นได้ว่าการสื่อสารหรือการสนทนาผ่านสื่อกลางเป็นการสื่อสารได้อย่างอิสระเพื่อหาคู่สนทนาด้วย

ตัวอย่างการสนทนาเว็บไซต์ http://www.sanook.com

Korn> 22.53 : **รู้ไหมครับนอกนั้นผมทำอะไร**

<Arm> 22.54 : ที่รักจ๋า

<Korn> 22.54 : **ผมนั่งยิ้ม อยู่หน้าคอมเหมือนคนบ้า อยากคุยกับใครก็ได้**

<cheth> 22.54 : บาย นะครับน้อง แล้วค่อยคุยกันใหม่ มีอะไรก็ mail มาได้ครับ

<Arm> 22.54 : หวานใจสุดสวยหยาดเยิ้มหยดย้อย พี่ก็บ้ากว่าสิ

<Korn> 22.55 : **แต่บ้าก็บ้ารัก**

<Arm> 22.55 : กร...คนบ้า

จากลักษณะที่มีสภาพไร้การขัดขวางส่งผลให้ผู้สื่อสารมีอิสระเสรีในการแสดงออก ผู้สนทนากล้าที่จะแสดงออกพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การกล้าที่จะจีบ หรือกล้าที่จะบอกรัก หรือการสนทนาในเรื่องไร้สาระ ผู้สนทนากล้าแสดงออกกล้าที่เป็นผู้เริ่มต้นการสนทนา หรือกล้าที่จะเริ่มสร้างสัมพันธภาพกับคู่สนทนาที่ไม่รู้จักกันมาก่อนได้

นอกจากนี้ สภาพไร้การขัดขวางและการควบคุม ยังก่อให้เกิดการหลอกลวงกันได้ เนื่องจากคู่สื่อสารสามารถปกปิดตนเอง ทั้งเรื่องเพศที่แท้จริงของตน อายุ ทั้งนี้คู่สื่อสารไม่ต้องกังวลว่าตนเองต้องรับผิดชอบในการโกหกหลอกลวง เนื่องจากไม่ได้มีบทลงโทษใดๆ กำหนดไว้เหมือนบริบทสังคมชีวิตจริง ที่หากมีการหลอกลวง ปลอมตนก็มีความผิดที่ต้องถูกลงโทษ

6.2 **การสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตไม่ติดข้อจำกัดในเรื่องของ ระยะทาง** (Space) **เวลา** (Time) **และ สถานที่** (Widely Distributed)

ในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลจะมีข้อจำกัดอย่ 2 ประการ ประการที่หนึ่ง เรื่องระยะทาง (Space) เสียงหรือภาษาพูด ไม่อาจส่งไปได้ไกลมาก ภาษาพูดจึงจำกัดได้ในระยะทางใกล้ๆเท่านั้น ประการที่สอง เป็นเรืองของเวลา (Time) ซึ่งมีข้อจำกัดก็คือเสียงพูดขณะที่สนทนากันอยู่นั้นไม่สามารถจะอยู่ได้นาน เพราะเมื่อเวลาพูดเสียงสิ้นสุดลงเมื่อใดก็เท่ากับกระบวนการ ของการสื่อสารก็สิ้นสุดลงพร้อมกันด้วย

แต่การติดต่อสื่อสารในอินเทอร์เน็ตไม่มีข้อจำกัดทั้งในเรื่องระยะทาง เวลา และสถานที่ เพราะการติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตสามารถเกิดขึ้นได้หลังจากเพียงออนไลน์เข้าสู่ระบบ ก็สามารถทำการติดต่อโดยการพิมพ์แป้นพิมพ์ มีความสะดวกสบาย ไม่ว่าคู่สนทนาจะอยู่ ห่างไกลกันเพียงก็สามารถเข้ามาสื่อสารกันได้ ไม่ว่าจะเป็นเวลาก็สามารถติดต่อกับคู่สนทนาได้

ตัวอย่างการสนทนาที่สามารถกระทำได้โดยไม่จำกัดทั้งระยะทาง เวลา และสถานที่
เว็บไซต์ http.//www.yumyai.com

มิคกี้> 00.33 : เอาสาเก หรือเบียร์ยาจก กี้ซื้อมาให้จริงๆนะ
<**ฟ้า**> 00.33 : น้องว่ามครค้องคะ บอกฟ้าด้วย
<**ยาจกชู**> 00.33 : ดูไม่ต้องส์นะน้อง
<**ยาจกชู**> 00.33 : สาเกนะมิ้กกี้
<**ฟ้า**> 00.33 : ฟ้าว่างคะ พึ่งเข้ามาตอนดึกก็วันนี้เองคะ
<**มิคกี้**> 00.33 : กี้ กี้เรียบร้อย แสนดี นะน้องอออออ
<**มิคกี้**> 00.35 : ฟ้าเข้าห้องนี้ประจำเหรอคะ
<**ฟ้า**> 00.34 : ปรกติฟ้าจะเข้ามาตอนบ่ายกะตอนค่ำ

การสื่อสารที่สามารถติดต่อกันได้
ไม่ว่าจะเป็นเวลาใด

grace> 23.45 : เพิ่งเล่นครั้งแรก ยัง งง งง เฮ้อเฮ้อ
<**nonlamud**> 23.46 : เล่นห้องเดียวสิอย่าเล่นหลายห้อง
<**grace**> 23.47 : เล่นห้องเดียวก็จะแย่ จะให้เล่นหลายห้องเหรอ
<**nonlamud**> 23.48 : แล้วเล่นเน็ตที่ไหนครับ
<**grace**> 23.49 : ที่บ้านค่า
<**nonlamud**> 23.50 : บ้านอยู่ใกล้ที่เรียนเปล่า ครับ
<**grace**> 23.51 : ไม่ใกล้เลย ไกลมาก

สถานที่จะเป็นที่บ้าน ที่ทำงาน
ที่โรงเรียน
หรือที่ใดก็ได้ที่มีเครือข่ายเน็ตเวิร์ค

<nonlamud> 23.56 : ผมขอตัวไปกินข้าวก่อนนะ

Solscha> 22.36 : หรือจะเอาเบอร์ก็ได้น่ะ

<parajang> 22.37 : ไม่เป็นไรๆ คุยในนี้ง่ายดีนะ

→ ความสะดวก

<Solscha> 22.37 : เผื่อว่ามีอะไรโทรปรึกษาเราได้น่ะ เราอยากเป็นเพื่อนกับเธอน่ะ

<Solscha> 22.37 : ทำไมละไม่อยากรับเราเป็นเพื่อนเหรอครับ

<Solscha> 22.38 : แค่ก็ไม่เป็นไรน่ะ เมื่อปลาไม่เอาก็ไม่เป็นไรครับ

<parajang> 22.38 : เราไม่ชอบคุยโทสับนะ

<Solscha> 22.38 : แล้วเราจะได้คุยกับปลาอย่างไรล่ะครับ

<parajang> 22.39 : ก็ในนี้ง่ายดี

<parajang> 22.39 : ไม่ก็ irc

<Solscha> 22.40 : irc อย่างไรครับช่วยบอกหน่อยน่ะปลา เราไม่เข้าใจครับ

<parajang> 22.40 : pirch นะ

<parajang> 22.42 : ไว้คุยหลายๆคน

→ คุณสมบัติที่สามารถสนทนาได้ครั้งละหลายคนในเวลาเดียวกัน

<parajang> 22.42 : บายนะๆ ฝานดีๆ

<Solscha> 22.43 : ต้องลงโปรแกรมใหม่เหรอครับ

<Solscha> 22.43 : ค่อยเจอกันใหม่น่ะปลา แต่นานหน่อยน่ะ

<Solscha> 22.43 : นอนหลับฝันดีน่ะ เราจะนอนฝันถึงเธอน่ะปลา

<Solscha> 22.44 : ราตรีสวัสดิ์น่ะปลา

<Arm> 22.55 : เด็กบ้านี่

<Arm> 22.55 : ต้องตัดคะแนนจิตพิสัย

<Korn> 22.56 : พี่อาร์มจ๋า เขาปิดร้านแล้วลับ

→ มีทั่วไป

<Arm> 22.56 : อ.แอน เป็นรุ่นน้องพี่อาร์มปีนึงนะคะ

ความแตกต่างในเรื่องระยะทาง ระหว่างการสื่อสารระหว่างบุคคลกับการสื่อสารในอินเทอร์เน็ตพบว่า ในอินเทอร์เน็ตเราสามารถพูดคุยกับคู่สนทนาไม่ว่าจะอยู่ห่างไกลแค่ไหนก็ตาม คู่สนทนาก็มีอิสระในเรื่องของเวลาที่จะสนทนากันไม่ว่าจะใช้เวลาในการสนทนากันนาน เท่าไรก็ได้ นอกจากนี้หากคู่สนทนาเป็นเจ้าของคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง จะยิ่งเพิ่มความสะดวกให้มีมากยิ่งขึ้น อันเป็นข้อดีให้คู่สนทนาสามารถติดต่อกันได้ตลอดเวลา ส่วนการสื่อสารระหว่างบุคคลหากจะต้องมาพบกันก็จะมีข้อจำกัดในเรื่องระยะทาง ว่าคู่สนทนาอยู่ใกล้หรือไกลจึงจะตกปากรับคำได้ ยิ่งในยุคปัจจุบันที่การเดินทางเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งของการที่คนเราจะมาพบปะกัน ไม่ว่าจะเป็นการพบปะเพื่อนฝูงหรือเพื่อทำธุระก็ตาม รวมทั้งต้องคำนึงถึงเวลาที่ต้องใช้ในการ

เดินทางว่าจะต้องเสียเวลาในการเดินทางนานเท่าไร ซึ่งผู้วิจัยคาดว่ารูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในอนาคตผู้คนจะพบปะกันทางหน้าจอมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุยกับเพื่อนฝูง ครอบครัว คนรัก การทำธุรกรรม หรือแม้กระทั่งการทำงานอยู่ที่บ้าน เพราะไม่ต้องเสียเวลาเดินทาง จะพูดคุยกับใครไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนและเมื่อไรก็ได้

6.3 เนื้อหาสาร (Manipulation of content)

การสนทนาในห้องสนทนาบนอินเทอร์เน็ต การสนทนาสามารถแสดงความเป็นปัจเจกได้อย่างอิสระมากกว่าในชีวิตจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาสาร เช่น การทักทายของผู้สนทนาจะเป็นอิสระมากกว่าและกล้าแสดงออกอย่างเต็มที่กว่าโลกของความเป็นจริง เช่น การทักทายจะพบการใช้คำทักทายที่แปลกๆ เพื่อเรียกร้องความสนใจจากคู่สนทนา สามารถแสดงได้ตามความต้องการ โดยไม่ต้องระมัดระวังคำสนทนาที่ใช้ แม้แต่เรื่องที่จะสนทนาจะเป็นเรื่องสัพเพหระหรือไร้แก่นสาร

การทำความรู้จักกับคนที่ไม่รู้จักกันมาก่อนนั้น ในโลกของความจริงการที่จะทำความรู้จักหรือพูดคุย เพื่อเปิดฉากการสนทนาก็เป็นไปได้อยาก แต่ในโลกของอินเทอร์เน็ต ผู้สนทนาทุกคนมีอิสระเสรีในการทำความรู้จัก การแสดงออก การทักทายผู้คนที่ไม่เคยเห็นหน้าตาหรือรู้จักกันมาก่อน โดยที่ไม่จำเป็นต้องรู้ว่าเป็นเพศไหน วัยไหน ก็สามารถจะแสดงออกอย่างที่ต้องการหรือกล้าแสดงออกอย่างที่ไม่สามารถแสดงออกในโลกแห่งความเป็นจริงมาก่อนได้ ในโลกของความเป็นจริงคนเราจะไม่ค่อยสนทนา หรือให้ความสนิทสนมกับคนแปลกหน้า เพราะความกลัวและความไม่ไว้วางใจคนแปลกหน้า ซึ่งเป็นพื้นฐานของความเป็นจริง

ตัวอย่างบทสนทนาจากเว็บไซต์ http://www.sanook.com

<0bo> 22.00 : หวัดดี วี

<เก๋> 22.01 : หวัดดี

<0bo> 22.01 : เก๋ ร้องเพลงเป็นไหมจ๊ะ

<เก๋> 22.01 : ไม่เป็น แต่ชอบฟัง

<0bo> 22.01 : ชอบกาแฟรสอะไร

<เก๋> 22.02 : ไม

<0bo> 22.02 : เรียนที่ไหน หรือทำงานแล้ว?

<เก๋> 22.04 : ทำงานแล้วจ๊ะ

<เก๋> 22.04 : ทำงานที่ไหนคะ

<0bo> 22.04 : มาบ่อยไหม ผมพึ่งเข้ามาไม่รู้จักใคร

<v> 22.05 : ดีคับ เป็นกขค รึเปล่า

<เก๋> 22.06 : เราก้อเหมือนกัน ทำงานที่ไหนคะ

<เก๋> 22.06 : ดีจ้าพี่

6.4 มีคุณสมบัติด้านการปฏิสัมพันธ์ (Interactive)

เนื่องจากอินเทอร์เน็ตมีคุณสมบัติพิเศษที่สามารถพิมพ์แป้นเพื่อโต้ตอบการสื่อสารได้ทันที ที่หน้าจอมอร์นิเตอร์ ทำให้คู่สนทนารู้สึกเหมือนได้คุยโต้ตอบกับคู่สนทนาอยู่ในขณะนั้น ถึงแม้จะไม่เป็นหน้าตากันก็ตาม แต่คู่สนทนาก็สามารถชดเชยด้วยภาษาในการสนทนาที่ทำให้คู่สนทนารู้สึกถึงอารมณ์เหมือนการสนทนากันต่อหน้า

ในการสร้างสัมพันธภาพให้เกิดขึ้น คู่สนทนาในอินเทอร์เน็ตจะไม่ได้รู้สึกว่าการไม่ได้เห็นคู่สนทนา จะเป็นอุปสรรคในการสานสัมพันธภาพ เพราะคู่สนทนาบางคนชอบการเขียนในอินเทอร์เน็ต ที่เสมือนการพูดคุยกันต่อหน้ามากกว่า เพราะหากขัดเขินจะทำให้ต้องควบคุมหรือปรับสีหน้าในการเผชิญหน้ากับคู่สนทนา การสนทนาในอินเทอร์เน็ตทำให้สามารถสร้างสรรค์รูปแบบตัวอักษรได้ตามจินตนาการที่ต้องการ บางครั้งถ้าไม่ต้องการสนทนา ก็ยังมีคนอื่นๆ ที่อยู่ในห้องสนทนาพูดคุยแทนอีกด้วย

ตัวอย่างข้อความสนทนาที่เป็นการโต้ตอบกันได้ทันที http://www.sanook.com

<ซากุระ> 20.34 : ทำไมอะไม่ว่างาจริงๆมีการบ้านด้วย

<ซากุระ> 20.35 : เดี๋ยวอาทิตย์หน้าระโทรแน่ไม่ต้องกลัวหรอก

<ซากุระ> 20.35 : ok.ไหม

<mig> 20.36 : โทรมา pet เราสิ

<ซากุระ> 20.36 : ไว้อาทิตย์หน้าเจอกันนะ

<ซากุระ> 20.36 : ระจะไปแล้วแหละmig

<ซากุระ> 20.37 : เครื่องmigก็มีปัญหาใช่ไหมงั้นระไปก่อนแล้วกัน

<ซากุระ> 20.37 : ขอโทษด้วย sa-yo-na-ra

<mig> 20.38 : บายนะระ

<ซากุระ> 20.38 : จ้าาาา

Coffe Break Zone

0bo> 22.00 : หวัดดี วี

< น้ำ> 22.04 : ดีค่ะ วี

<เก่> 22.04 : ทำงานที่ไหนคะ

<0bo> 22.06 : เป็นครูสอนผู้ใหญ่ ที่ กทม. มาคอยคุเด็กๆ

<v> 22.07 : เพิ่งถึงบ้านรึเก่

<0bo> 22.07 : วี หายไปไหนมา แอบดูเสลาหรือ

<v> 22.07 : ดีคับน้ำ

6.5 มีความเป็นส่วนตัว (Individualization)

การสนทนาในห้องสนทนา คู่สื่อสารสามารถบอกให้คู่สนทนาย้ายเข้าไปสนทนากันเฉพาะสองต่อสองได้ คู่สนทนามีอิสระ เมื่อใดต้องการพูดคุยกันในเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องที่ไม่ต้องการเปิดเผยก็สามารถย้ายไปห้องสนทนาที่มีจัดขึ้นในแต่ละเว็บไซต์ได้ ไม่ต้องมีการรักษามารยาทเหมือนการพูดคุยกันในบริบทปกติ ที่หัวข้อสนทนาต้องคำนึงถึงผู้ที่ร่วมอยู่ในวงสนทนาด้วย

ตัวอย่างการสนทนาที่มีความเป็นส่วนตัวจากเว็บไซต์ http://www.yumyai.com

<ซากุระ> 20.35 : mig เราย้ายไนคุยในห้องกันไหม

<mig> 20.36 : ตอนนี้เลยใช่ไหม

<ซากุระ> 20.36 : ใช่ ตอนนี้เลย เรามีเรื่องจะปรึกษา

<mig> 20.38 : ได้ ออกไปเล้วนะ

<ซากุระ> 20.38 : จ้าาาา

ถึงแม้คู่สนทนาสามารถย้ายเข้าไปในห้องสนทนาเพื่อสนทนาเพียงสองต่อสอง จะทำให้คู่สนทนารู้สึกเป็นอิสระมาก โดยที่ไม่ต้องสนใจว่าคำพูดในการสนทนาจะเป็นอย่างไร แต่ผู้สนทนาก็ต้องพึงระวังถึงความปลอดภัย หากคู่สนทนาพูดจาไม่สุภาพ หรือลวนลามคู่สนทนาที่เป็นผู้หญิง เพราะเราไม่รู้ว่าคู่สนทนาเราเป็นใคร หากยังเคยไม่รู้จักกันมาก่อน

6.6 มีลักษณะเป็นสากล (Universal Medium)

จากลักษณะอันเป็นสากลของคอมพิวเตอร์ที่โยงใยกันเป็นเครือข่าย ทำให้คอมพิวเตอร์มีความสามารถในการเป็นสื่อกลางการสื่อสารระหว่างบุคคล (person-to-person communication

Medium) ให้เกิดขึ้นได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็ว และไม่มีขีดจำกัด สามารถใช้ได้ทั้งภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาสากล หรือภาษาสัญลักษณ์ต่างๆที่ถูกสร้างขึ้นมาในชุมชนเสมือนนี้

นอกจากนี้ รูปแบบการติดต่อสื่อสารสามารถติดต่อกันได้หลายแบบ รูปแบบการสื่อสารในห้องสนทนา เป็นการสื่อสารที่ไม่จำกัดผู้เข้าร่วมสนทนา มีทั้งการสนทนาเป็นคู่หรือจำนวนมากในคราวเดียวกันได้ โดยที่ข้อความที่ส่งระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารทั้งหมดจะปรากฏอยู่บนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งทุกคนในห้องสนทนาสามารถที่จะเห็นข้อความทั้งหมดได้พร้อมกัน ก็คือข้อความที่สื่อสารกันมีลักษณะเป็นสาธารณะ แต่ในความเป็นสาธารณะก็มีความเป็นส่วนตัวซ่อนอยู่ ความเป็นส่วนตัวด้านภายนอกห้องสนทนาก็คือการที่ผู้สนทนาสื่อสารกับคู่สนทนาโดยเพียงลำพังหน้าจอคอมพิวเตอร์ และความเป็นส่วนตัวภายในห้องสนทนาซึ่งคู่สนทนา สามารถสนทนากันแบบสองต่อสองได้ (private) โดยที่ไม่มีผู้ได้สามารถรู้เห็นการสนทนานั้นได้

การสื่อสารในอินเทอร์เน็ตสามารถจัดเป็นรูปแบบการสนทนาต่างๆ ได้ดังนี้

ONE-TO-ONE

หมายถึง การสนทนาระหว่างบุคคล 2 คนในห้องสนทนา ซึ่งเป็นการสนทนาที่เป็นส่วนตัวในขณะที่การสนทนาระหว่างคน 2 คนในชีวิตจริง ถ้าเป็นการพูดคุยกับคนที่เพิ่งรู้จักเป็นครั้งแรกนั้นเป็นไปได้ยาก แต่การสนทนาพูดคุยในอินเทอร์เน็ตเป็นการสนทนาที่เกิดขึ้นได้อย่างง่ายดาย และไม่เกิดอันตราย

แบบจำลองแสดงการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์แบบ one-to-one

ตัวอย่างการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์แบบ one-to-one **จากเว็บไซต์** http://www.sanook.com

<ซากุระ> 20.34 : ทำไมอะไม่ว่างจริงๆมีการบ้านด้วย

<ซากุระ> 20.35 : เดี๋ยวอาทิตย์หน้าระโทรแน่ไม่ต้องกลัวหรอก

<ซากุระ> 20.35 : mig เราย้ายไนคุยในห้องกันไหม

<mig> 20.36 : ตอนนี้เลยใช่ไหม

<ซากุระ> 20.36 : ใช่ คอนนี้เลย เรามีเรื่องจะปรึกษา

<mig> 20.36 : โทรมา pct เราสิ

<ซากุระ> 20.36 : ไว้อาทิตย์หน้าเจอกันนะ

<ซากุระ> 20.36 : ระจะไปแล้วแหละmig

<ซากุระ> 20.37 : เครื่องmigก็มีปัญหาใช่ไหมงั้นระไปก่อนแล้วกัน

<ซากุระ> 20.37 : ขอโทษด้วย sa-yo-na-ra

<mig> 20.38 : บายนะระ

<ซากุระ> 20.38 : จ้าาาา

ONE-TO-MANY

หมายถึงการสนทนาระหว่าง A กับ B และสนทนากับ C ไปด้วยในเวลาเดียวกัน

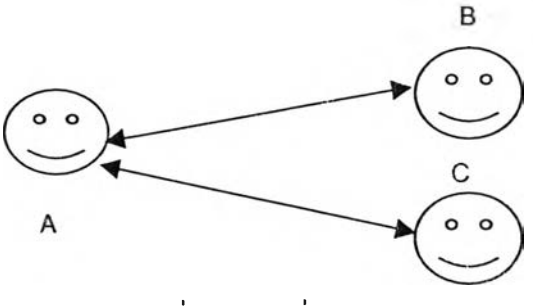

แบบจำลองแสดงการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์แบบ one-to-many

ตัวอย่างการสนทนาแบบ one-to-many จากเว็บไซต์ http://www.yumyai.com

<มิคกี้> 22.02 : ออ อยากใส่มั่งเหรอ

<ออ> 22.02 : อำนะ

<เชื่องช้า> 22.03 : มิกกี้ทำงานที่ไหนเหรอ

<มิคกี้> 22.03 : อำนะ ไม่รู้จัก รู้แต่ อำพล

<ออ> 22.03 : ไม่ละคับมิก แค่ผ้าถุงก็ขี้เกลียดซักแล้ว

<มิคกี้> 22.04 : ta จ๊ะ เชื่อง ที่ดิคโทร แถมแฟ็กซ์ ง่ะ

MANY-TO-MANY

หมายถึงการสนทนาหลายๆ คนสนทนากับหลายคนพร้อมๆ กันในเวลาเดียวกัน เช่น A สนทนากับ B C และ D พร้อมกัน

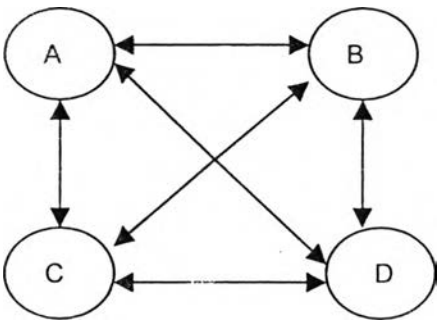

แบบจำลองการสนทนาผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์แบบ many –to-many

ตัวอย่างการสนทนาแบบ many-to-many จากเว็บไซต์ http://www.sanook.com

<cookie> 20.34 : ทำไมอะไม่ว่างจริงๆมีการบ้านด้วย

<ชากุระ> 20.35 : เดี๋ยวอาทิตย์หน้าระโทรแน่ไม่ต้องกลัวหรอก

<ทราย> 20.35 : ok.ไหม

<mig> 20.36 : โทรมา pct เราสิ

<ciwะ> 20.36 : ไว้อาทิตย์หน้าเจอกันนะ

<Jokerะ> 20.36 : ระจะไปแล้วเหละmig

<Ken> 20.36 : เครื่องmigก็มีปัญหาใช่ไหมงั้นระไปก่อนแล้วกัน

<แพน> 20.37 : dimโทรมา pct เราสิ

<ชากุระ> 20.37 : ไว้อาทิตย์หน้าเจอกันนะ **แพน**

<mig> 20.37 : mig ไปด้วย ว่าง

<ชากุระ> 20.37 : ได้ แค่นี้นะ ระจะไปแล้วเหละmig

<ชากุระ> 20.37 : เครื่องmigก็มีปัญหาใช่ไหมงั้นระไปก่อนแล้วกัน

<แพนะ> 20.37 : ขอโทษด้วย sa-yo-na-ra

<mig> 20.38 : บายนะระ

<ชากุระ> 20.38 : จ้าาาา ทุกทุกคนเลย

<opo> 22.05 : ยังไม่สักหน่อยยังโสดนะครับ

<ฟ้า> 22.05 : เก่งเข้าใจยากจังเลยนะ โยนของขวัญง่าย

<opo> 22.06 : ครับเก่งไม่มีแฟนจะโยนทิ้งได้ไงละ

<opo> 22.06 : เก่งไปกรุงเทพเก่งพักคนเดียวที่หอนะครับจะมีแฟนที่ไหนไปอยู่ละครับ

<ฟ้า> 22.07 : เก่งอยู่กรุงเทพคนเดียวกลัวละน่าสงสารจังเลย

<ฟ้า> 22.07 : ap หายไปไหนนานละ

<opo> 22.07 : ฟ้าจะมาอยู่กับเก่งไหมละ

จากข้อมูลที่รวบรวมสามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีของคอมพิวเตอร์ที่ก่อให้เกิดสัมพันธภาพได้ดังนี้

เทคโนโลยีของคอมพิวเตอร์	ผลต่อการสื่อสารในการสร้างสัมพันธภาพ
1.สภาพไร้การขัดขวางและการควบคุม	• สนทนากับใครก็ได้ในห้องสนทนา ทั้งที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน • มีอิสระ ไม่ต้องกังวลถึงตัวตนที่แท้จริง รูปหล่อไม่หล่อ สวย ไม่สวย หนุ่มสาว • กล้าพูดคุยหรือสอบถามคู่สนทนาในทุกๆ เรื่อง
2.ระยะทาง เวลา สถานที่	• มีความสะดวก ติดต่อสื่อสารได้ไม่ว่าจะอยู่ห่างไกลกัน อยู่ที่ไหนในโลกนี้ • ติดต่อสื่อสารได้ตลอดเวลาที่คู่สนทนาออนไลน์อยู่ • ใช้ที่ไหนก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นที่บ้าน โรงเรียน ที่ทำงาน อินเทอร์เน็ตคาเฟ่
3.เนื้อหาสาร	• สนทนากันได้ทุกเรื่อง ไม่ว่าจะปรึกษาปัญหาชีวิต ปัญหาครอบครัว การเรียน การทำงาน ความรัก หรือเรื่องสัพเพเหระอะไรก็ได้ ทำให้มีเพื่อนพูดคุยด้วยทุกเรื่อง • เนื้อหาสารจะปรุงแต่งอย่างไรก็ได้
4.คุณสมบัติด้านปฏิสัมพันธ์	• พูดคุยโต้ตอบกันทันที
5.มีความเป็นส่วนตัว	• พูดคุยกันในเรื่องที่เป็นความลับเพียงสองต่อสอง • ไม่มีผู้ใดล่วงรู้
6. มีลักษณะเป็นสากล	• สามารถใช้ได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ • ใช้สัญลักษณ์ภาพที่สื่อความหมายเดียวกันได้
7. สภาวะการไม่รู้ผู้กระทำ	• สร้างตัวตนได้ตามที่ต้องการ • ไม่ต้องบอกความจริงต่อคู่สนทนา • สามารถเปลี่ยนตัวตนได้มากมาย

6.1 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีของคอมพิวเตอร์ต่อผลการสื่อสารในการสร้างสัมพันธภาพ

จากตาราง 6.1 แสดงให้เห็นว่าด้วยเทคโนโลยีประการต่างๆ ของคอมพิวเตอร์มีบทบาทต่อการสร้างสัมพันธภาพให้เกิดขึ้นได้ในระดับความสัมพันธ์ระดับต่างๆ กัน เช่น คุณสมบัติการโต้ตอบได้ทันที (interactive) มีบทบาทที่ก่อให้เกิดการสร้างสัมพันธภาพได้ เนื่องจากมีลักษณะคล้ายการสื่อสารแบบเผชิญหน้า ซึ่งเป็นบริบทปกติในการสื่อสารของมนุษย์ คุณสมบัติในเรื่องของการไร้สภาพการขัดขวางและการควบคุม มีบทบาทในแง่ของความเป็นอิสระในการกล้าที่จะเริ่มติดต่อ หรือทำความรู้จักกับคนแปลกหน้า เนื่องจากไม่ต้องกังวลถึงความไม่ปลอดภัย การสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต สามารถเลือกติดต่อกับคนจำนวนมากได้ในเวลาเดียวกัน เพราะมีคนจำนวนมากที่เข้ามาสนทนาในเว็บไซต์ในแต่ละวัน ในด้านเนื้อหาสารมีบทบาทในการก่อให้เกิด สัมพันธภาพได้ เนื่องจากผู้เข้าห้องสนทนาเพื่อติดต่อ สามารถพิมพ์เนื้อหาสารที่ต้องการจะสื่อสารกับคู่สนทนาได้ตามที่ตนต้องการ เช่น ต้องการหาเพื่อนคุย เพื่อนแก้เหงา หรือบอกได้อย่างโจ่งแจ้งว่าต้องการหาแฟนก็สามารถทำได้ ความเป็นส่วนตัวในการสนทนาในห้องสนทนาสองต่อสอง จะพบมากในคู่ทำการติดต่อกันมาแล้วระยะหนึ่ง ซึ่งอาจจะสนทนาเพื่อปรึกษาปัญหา ส่วนตัวปัญหาเรื่องงานที่ไม่อยากจะให้ผู้สนทนาคนอื่นขัดขวางหรืออยู่ในการสนทนาด้วย

นอกจากนี้ ผู้สนทนาสามารถสร้างและนำเสนอจินตนาการเพื่อการสื่อสารและจินตนาการที่เกิดขึ้นนี้เองทำให้การสนทนามีเสน่ห์และดึงดูดให้คนเข้าไปสนทนา

การสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการติดต่อสื่อสารเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันและกัน การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลนี้เป็นการรับรู้ของคนมากกว่า 1 คนขึ้นไป การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลนั้นไม่ใช่เป็นเพียงการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือข่าวสารระหว่างกันเท่านั้น แต่ยังเป็นการสื่อความรู้สึกระหว่างกันอีกด้วยคือ คนที่สื่อสารกันจะมีความเข้าใจความรู้สึกระหว่างกันหรือคนได้นำเอาภาวะทางจิตของแต่ละคนเข้ามาเกี่ยวข้องกับการสื่อสารนั้นด้วย กิจกรรมที่คนทำการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นระหว่างสองคนหรือระหว่างหลายคนด้วยกันเรียกว่า Transaction การเกิดขึ้นของการสื่อสารนั้น เป็นทั้งสิ่งกระตุ้นและการตอบสนองของบุคคลทั้งในรูปแบบที่เป็นคำพูดและไม่เป็นคำพูด

ในปัจจุบัน การสื่อสารระหว่างบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาจากสมัยก่อนในเรื่องของเครื่องมือในการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ แฟกซ์ อีเมล์ และ การสนทนาผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสื่อที่นับว่าเป็นสื่อที่มีความทันสมัยที่สุด ในการสนทนาหรือมีปฏิสัมพันธ์ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารจะต้องตระหนักถึงผลกระทบของการสื่อสารทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารหรือปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสัมพันธภาพต่อไป